

Kannanotto varhaiskasvatusviraston käyttösuunnitelmaan vuodelle 2017

Helsingin Lastentarhanopettajat ry toivoo, että huomioisitte seuraavat näkökulmat päättäessänne varhaiskasvatusviraston käyttösuunnitelmasta vuodelle 2017.

Yleisesti käyttösuunnitelmasta

Helsingin Lastentarhanopettajat ry on tyytyväinen siitä, että Helsingissä ei ole otettu käyttöön varhaiskasvatuslain heikennyksiä, joilla mahdollistetaan ryhmäkoon kasvattaminen ja rajataan lapsen subjektiivista oikeutta varhaiskasvatukseen.

Viraston käyttösuunnitelmassa on jälleen monia hyviä asioita, ja on ilahduttavaa huomata, että tekstissä korostuu varhaiskasvatuksen sisältö. Haluamme kiittää toiminnallisista tavoitteista *Suomi 100 Suuri Lukuseikkailu* –hanke, johon virasto osallistuu ja *Työkykyjohtaminen tukee arjen sujuvuutta*. Kiitosta voi antaa myös positiivisen diskriminaation määrärahasta, jonka tavoitteena on lisätä lasten hyvinvointia. Yhdistys pitää hyvänä, että raha kohdennetaan erityislastentarhanopettajien lisäämiseen.

Talouden reunaehdoista varhaiskasvatuksessa

Yhdistys on huolissaan siitä, miten kilpailukyky sopimus toteutetaan ja miten vaikutukset näkyvät varhaiskasvatuksen toteutuksessa ja henkilöstön jaksamisessa. Opetusalalle kilpailukyky sopimus ei ole tuonut säästövelvoitetta, mutta varhaiskasvatuksen käyttösuunnitelmassa on esitetty laskennallinen säästövelvoite työajanpidennykseen vedoten. Henkilöstöä ei voi lapsiryhmistä vähentää eikä sijaisia saa jättää käyttämättä, sillä kaikkiin tiedossa oleviin poissaoloihin tulee varautua etukäteen. Yhdistys on edellisessä käyttösuunnitelmakannanotossaan esittänyt, että esimerkiksi vakituisia alueellisia varahenkilöitä lisättäisiin.

Varhaiskasvatuksen tuottavuus ei ole määrässä, vaan laadussa ja vaikuttavuudessa. Yhdistys toivoo, että lastentarhanopettajien työajanpidennys korvamerkitään pedagogisen toiminnan suunnitteluun ja arviointiin. Varhaiskasvatusviraston strateginen kärkihanke *Varhaiskasvatus uudistuu* ja uusi *Valtakunnallinen varhaiskasvatussuunnitelman perusteet* vaativat huolellista ja kiireetöntä suunnittelua, jotta varhaiskasvatuksen tavoitteet voivat toteutua parhaalla mahdollisella tavalla. Yhdistys haluaa vielä tuoda esille, että päiväkodeissa ei ole loppuvuodesta ollut enää tilapaikkoja lapsille. Lokakuussa 2016 hoidossa on ollut 854 lasta enemmän, kuin talousarviossa oli laskettu.

Varhaiskasvatus uudistuu

Vuoden lopussa Helsingin varhaiskasvatuksesta on kirjoitettu mielipidepalstoilla. Kirjoituksissa nostettiin esiin mm. henkilökunnan jaksaminen ja siirtely toimipisteestä toiseen. Yhdistys on myös esittänyt aikaisemmissa kannanotoissaan huolensa liian tiukan talousvaateen aiheuttamista toimenpiteistä, kuten henkilöstön siirtelystä. Jotta henkilöstöä voidaan varhaiskasvatuslain puitteissa siirtää toiseen ryhmään, tulee tämän henkilön omasta ryhmästä olla poissa seitsemän yli kolmevuotiasta lasta. Tämä vaatimus tuskin toteutuu kovinkaan usein. Tulkinta ryhmästä on Helsingissä muutenkin ongelmallinen, sillä lapsiryhmässä voi olla vain yksi työntekijä, tai sitten on kaksi kahden työntekijän ryhmää, jotka toimivat samoissa tiloissa. Näissä kahden työntekijän ryhmissä ei kaikissa valitettavasti ole edes opettajaa. Uudistusprosessissa täytyy huomioida henkilökunnan hyvinvointi ja jaksaminen – myös päiväkodin johtajien hyvinvoinnista ja työkyvystä täytyy pitää huolta.

Pätevien lastentarhanopettajin määrä ei valitettavasti ole kasvanut viraston rekrytointitoimenpiteistä huolimatta. Yhdistys toivoo, että rekrytointia kehitetään edelleen ja mietitään kannustimia lastentarhanopettajien saamiseksi töihin Helsingin kaupungille. Yksi rekrytointivaltti on, että töihin tulevat lastentarhanopettajat saavat tehdä sitä työtä, mihin heidät on koulutettu, ilman jatkuvaa muutosta ja siirtelyä. Toinen tärkeä tekijä on työn arvostuksen huomioiminen palkkauksessa.

Yhdistys näkee viraston kärkihankkeen *Uudistuva varhaiskasvatus* pääsääntöisesti positiivisena. Uudistuminen pitää kuitenkin aloittaa **sisältö ja tavoitteet edellä**, eikä talouden ja tehokkuuden näkökulmasta. Tämän päivän pedagogista ajattelua pitää ohjata varhaiskasvatuslain määrittämät varhaiskasvatuksen tavoitteet ja uusi Valtakunnallisen varhaiskasvatussuunnitelman perusteet eikä vain tarve ajatella uudella tavalla. Uudella tavalla tekeminen ei välttämättä ole parempaa tekemistä. Lasten näkökulmasta on tärkeää, että heillä on lapsen kokoinen ryhmä, jossa on pedagogista toimintaa, lasta kunnioittavat toimintatavat ja mahdollisimman pysyvät vuorovaikutussuhteet.

Helsingissä 13.1.2017

Kirsi Sutton
Puheenjohtaja
+358 50 5704021

Kaisa Viitanen
Varapuheenjohtaja
+358 45 6511008